

# Smartovci

maj 2021.

broj 14.



Fotografija učenika Gojka Bajića (III-2)  
“Jabuka i magla”

## **Sadržaj:**

Smart vesti

SMART intervju - Aleksandar i Igor

Prozor u svet

Moderna tehnologija kao primarni izvor komunikacije

Šest korisnih saveta šta raditi u slobodno vreme

Top 5 filozofskih knjiga

Oh, dajte meni još samo šaku zraka...

Rat nije ništa drugo nego krvavi alat politike

Čemu nas uči književnost apsurda?

Tri igrane serije koje morate pogledati

Zdrava ishrana

Crkvena zvona

## **Novinari:**

Zoran Lazarev Saje

Vanja Ajdić

Matija Radaković

Alisa Opavski

Ognjen Maksimović

Aleksandar Todoreskov

Igor Ratković

Aleksandar Jovičić

Marija Ognjanović



RAČUNARSKA GIMNAZIJA „SMART“ NOVI SAD

Trg mladenaca 5, Novi Sad • [gimnazija@smart.edu.rs](mailto:gimnazija@smart.edu.rs) • f.f. 160-319607-03

Tel. 021/300-4296 • 021/300-4302 • 021/300-2039 • Mob. 065/472-8211

Rad u smenama: 07:30-13:35 i 13:45-19:45

# Smart news

## NAŠI UČENICI MEĐU NAJBOLJIMA NA 52. OPŠTINSKOJ SMOTRI RECITATORA „PESNIČE NARODA MOG”

Na opštinskoj smotri recitatora „Pesniče naroda mog”, među najboljim srednjoškolcima našla su se i naša dva učenika: Nemanja Petrović (I2) i Uroš Damjanović (I3).

Nemanja i Uroš su govorili stihove Desanke Maksimović i Mike Antića i svojim umećem obezbedili sebi mesto na okružnom takmičenju. Čestitamo Nemanji i Urošu na plasmanu, kao i Nataši Javorac i Aleksandru Jovičiću na učešću, i mentorkama, profesoricama srpskog jezika, Sanji Đukić i Jeleni Stojšić.

## SMARTOVCI U HUMANITARNOJ AKCIJI NAJONALNOG UDRUŽENJA RODITELJA DECE OBOLELE OD RAKA NURDOR

Prethodni mesec nas je dodatno podsetio koliko su nam solidarnost, empatija i međusobna podrška svima važni.

Povodom Svetskog dana dece obolele od raka, naši učenici su se pridružili akciji Naionalnog udruženja roditelja dece obolele od raka NURDOR i kupili olovke „Zasad život, budi heroj!”, koje u sebi imaju i seme nane, bosiljka ili lavande. Kupovinom ove olovke i bukmarka, naši smartovci su pomogli svojim vršnjacima, koji se i u ovim teškim danima bore za ozdravljenje.

## DRUGO MESTO NA MET GEJM HAKATONU ZA TIM ČIJI SU ČLANOVI BILI I NAŠI UČENICI III1 ODELJENJA, ALEKSANDAR TODORESKOV I IGOR VELIKIĆ

Na Met gejm hakatonu, onlajn gejmerskom takmičenju za srednjoškolce, koje je organizovao Univerzitet Metropolitan u saradnji sa kompanijom Mad Head Games, tim čiji su članovi bili i naši učenici III1 odeljenja, Aleksandar Todoreskov i Igor Velikić – osvojio je sjajno drugo mesto! Intervju sa njima pročitajte u ovom broju časopisa!

## NAŠ UČENIK III ODELJENJA, MILJAN JOKIĆ, PROŠAO JE NA OPŠTINSKOM TAKMIČENJU IZ MATEMATIKE I PLASIRAO SE NA OKRUŽNO

Uz mentorski rad sa profesorkom matematike, Aleksandrom Medan, naš učenik III odeljenja, Miljan Jokić, zabeležio je usph na opštinskom takmičenju iz matematike i plasirao se na okružno!



### 3. MESTO ZA NAŠE UČENIKE NA REGIONALNOM TAKMIČENJU POSLOVNI IZAZOV I PLASMAN U FINALE

Sjajno 3<sup>rd</sup> mesto u regionu i plasman u finale za naše učenike na Poslovnom izazovu Vojvodne!

Čestitamo svim pobednicima, a posebno našem timu "Istraži da li je tačno (IDLT)", koji čine Mina Migić, Dimitrije Maravić, Noa Avramović, Zoran Lazarov Saje, Uroš Damjanovoć i njihova mentorka, profesorka Jelena Stojšić.

### "ZDRAV RAZUM I ISKREN OSMEH – NAJMODERNIJE ORUŽJE PROTIV DROGE" – RADIONICE NA ČASOVIMA PSIHOLOGIJE

Za naše učenike drugog razreda, u okviru časova psihologije kod profesorke Ivane Ursić, danas i juče održane su radionice pod nazivom "Na tebi je da izabereš". Pričali smo o tome kako i na koje načine se možemo odupreti negativnim uticajima vršnjaka, naročito koje sve svoje snage možemo prepoznati i koristiti u odbijanju psihoaktivnih supstanci, zbog čega je važno samopouzdanje i samopoštovanje, zbog čega je važno reći "NE".

Zahvaljujemo se doktorki Maji Lazović na organizaciji i koleginicama Marini Ristić i Tamari Blagojević, voditeljkama ovih radionica, koje su deo projekta "Zdrav razum i iskren osmeh – najmodernije oružje protiv droge". Projekat je podržan od strane Gradske uprave za zdravstvo Grada Novog Sada, a organizuje ga neprofitno udruženje "Projekt Lab" iz Novog Sada, a posebno mladih.

### NASTAVLJAMO USPEŠNU SARADNJU SA SAVETOVALIŠTEM ZA MLADE DOMA ZDRAVLJA

Edukacija je prevencija!

I ove godine nastavljamo uspešnu saradnju sa Savetovalištem za mlade Doma Zdravlja Novi Sad.

Hvala doktorki Dragani Zarić na korisnim i važnim informacijama na temu polno prenosivih bolesti.

### SMART PREDUZETNICE – ANĐELA ĆULIBRK, ANASTASIJA BERIĆ I MILICA KOVAČEVIĆ OSVOJILE SU 3. MESTO NA SPACE4WOMEN TAKMIČENJU ZA NAJBOLJU INOVATIVNU IDEJU

Učenice Anđela Ćulibrk i Anastasija Berić iz odeljenja III3 i Milica Kovačević IV2 osvojile su treće mesto na srednjoškolskom takmičenju za najbolju inovativnu ideju – Space4Women, koje organizuje Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu.

"Ideja našeg tima pod nazivom Znakovima do igre bila je tabla sa osnovnim pojmovima na znakovnom jeziku koja bi bila od pomoći deci prilikom interakcije i igre. Table bi bile postavljene na igralištima, parkovima i u vrtićima i time omogućila deci sa oštećenjem sluha da budu vidljiviji svojim vršnjacima i celoj društvenoj zajednici kojoj pripadaju. Na taj način bismo podigli svest kod dece o postojanju različitosti i umanjili šanse za predrasude, diskriminaciju i potencijalno vršnjačko nasilje u budućnosti", kažu devojke iz ovog tima.

## SJAJNO DRUGO MESTO NA REPUBLIČKOM TAKMIČENJU U KARATEU!

Srebro na republičkom takmičenju za našeg karatistu Vladimira Zelića! Čestitamo Vladimiru na osvojenom 2. mestu i Strahinji Džinoviću na učešću u Školskom prvenstvu Srbije, kao i na dosadašnjem uspehu!



## ANĐELA BERIĆ I LUKA ERAK U 7. CIKLUSU EVROPSKE ŠKOLE DEBATE

Zajedno sa 80 odabralih vršnjaka iz svih krajeva zemlje, Anđela i Luka su tokom marta i aprila prisustvovali onlajn radionicama gde su, kroz praktičnu primenu, učili o veštini debatovanja, argumentaciji, javnom nastupu i time poboljšali svoje komunikacijske veštine, umeće zaključivanja, ojačali svoje samopouzdanje i upoznali vršnjake iz različitih krajeva Srbije.

## ŠEKSPIROVO POZORIŠTE UŽIVO U SMART UČIONICI!

Uz virtuelnog vodiča, na času srpskog jezika, posetili smo čuveno Šekspirovo pozorište iz 16. veka.

Ovo je bio odličan način za upoznavanje lika i dela Vilijama Šekspira i interesantan uvod za jednu od najpoznatijih i najtragičnijih ljubavi u istoriji - „Romea i Juliju“. Takođe, VR naočare se upotrebljavaju i na drugim predmetima u našoj gimnaziji, pa smo tako izbliza videli sunčev sistem, iskrcavanje na Normandiju i brojne druge sadržaje!



# PRVO MESTO ZA NAŠE UČENIKE 2. RAZREDA NA DRŽAVNOM TAKMIČENJU IZ PROGRAMIRANJA – HAKATON

Naši učenici Dragan Gavrić III, Miljan Jokić III, Pavle Maodus II3 i Andrej Bulatović II3 osvojili su PRVO MESTO na takmičenju iz programiranja – Hakaton za srednoškolce, koje organizuje Udruženje studenata informatike FONIS za srednjoškolce iz cele Srbije.

Dragan, Pavle, Miljan i Andrej takmičili su se kao tim pod nazivom Exception.

Finale je trajalo od 3. do 4. aprila i timovi koji su prošli sva tri prethodna kruga selekcije ovog takmičenja, sada su imali 24 sata da kreiraju aplikaciju koja bi se koristila u svrhu promocije humanosti. Nakon isteka 24 sata za izradu rešenja, bila je upriličena javna prezentacija svih rešenja pred stručnim žirijem i publikom, kao i svečano proglašenje pobednika.

Stručni žiri ovog 3. po redu Hakatona za srednjoskolcesu bili su profesori Fakulteta organizacionih nauka (FON) iz Beograda: dr Zorica Bogdanović, vanredni professor na katedri za elektronsko poslovanje, dr Nina Turajlić, docent na katedri za informacione sisteme, Dr Dušan Savić, docent na katedri za softversko inženjerstvo i Tamara Naumović, asistent na katedri za elektronsko poslovanje.

Svi 9 timova koji su se plasirali u četvrti i falani deo takmičenja, dobili su po jednog stručnog mentora koji im je u toku trajanja takmičenja bio podrška i usmeravao ih kroz davanje korisnih saveta i sugestija, kako bi se što bolje odgovorilo na zadatu temu.

Mentor našeg tima Exeption bio je Marko Jeremić, student III godine Fakulteta organizacionih nauka.

Nakon zadate teme za finale i konsultacija oko idejnog rešenja, Dragan, Pavle, Miljan i Andrej kreirali su onlajn platformu „Heroji humanosti”, koristeći HTML, CSS, React (JavaScript) – za izgled aplikacije (frontend), a za funkcionalnost Node.js, Express, MongoDB bazu podataka i drugo (backend).

U pitanju je softverska veb aplikacija na jednom mestu obuhvata sve informacije o različitim trenutno aktivnim humanitarnim akcijama i nudi korisniku da sam odabere iznos donacije za koju ne postoji donji limit, kao i akciju koju želi da podrži. Takođe, svaki korisnik ove platforme može i sam da kreira svoje humanitarne događaje i da ukaže na to kome je pomoć potrebna. Pored toga što je ova platforma moderno, brzo, optimizovano softversko rešenje koje pruža veliki broj funkcionalnosti, njihova aplikacija podiže svest o tome šta znači uopšte pomoći i koliko ona znači i onom kome se pomaže i onom koji pomaže, bez obzira na iznos.

Svesni važnosti ove teme, učenici su promovisali svoju ideju o tome kako humanost treba da izgleda i tako sve prisutne podstakli na razmišljanje kako svi mi možemo da budemo heroji humanosti, kako se i zove njihova aplikacija.

Danas humanost i jeste herojstvo, a ovi momci to jesu – naši heroji, vredni i posvećeni ljudi i mlađi profesionalci.

Čestitamo im na ovom velikom i važnom koraku, kao i njihovoj mentorki, profesorki programiranja i programske jezike, Aleksandri Kovačević i mentoru u samom finalu, Marku Jeremiću.



# SMART INTERVJU

## DRUGOPLASIRANI TIM NA MET GEJMING HAKATONU

### Aleksandar Todorovskov i Igor Velikić



Ako vas interesuje gegming industrija, obavezno poslušajte intervju sa našim učenicima III odeljenja, Aleksandrom Todorovskim i Igorom Velikićem, koji su kao tim osvojili 2. mesto na nedavno održanom Met gejm hakatonu.

Na ovom onlajn srednjoškolskom takmičenju iz oblasti izrade video-igara, koje je organizovao Univerzitet Metropolitan u saradnji sa kompanijom Mad Head Games, Aleksandar i Igor su imali priliku da steknu nova iskustva i saznanja o kojima govore u ovom intervjuu.

#### Recite nam nešto ukratko o takmičenju Met gejm hakaton

**Aleksandar:** Hakaton je takmičenje gde se obično pravi neki program u nekom određenom vremenu. To vreme može biti jedan dan, može biti nedelju dana... Konkretno, mi smo imali jedan dan da napravimo igricu.

#### Kakva ste sve iskustva iz programiranja imali pre takmičenja?

**Igor:** Imali smo iskustvo iz programiranja, ali ne i iskustvo u pravljenju igrica pre takmičenja. Ovo nam je bila prva igrica. U ovom takmičenju nije bilo bitno samo iskustvo iz programiranja, već i iskustvo iz dizajna. Zahvalan sam svom dizajneru Aleksandru, jer nas je upravo dobar dizajn odveo do tog drugog mesta. Što se tiče programa, koristili smo samo Unity i ovo nam je bio prvi projekat u njemu.

#### Kakvu ste igricu tačno napravili?

**Aleksandar:** Igra se zove "Above and Beyond". U igri se sastavlja raketa. Raketa ide u svemir, što su bolji delovi – raketa ide dalje u svemir, a što dalje ide u svemir – dobija se više novca. Cilj igre je da se stigne do Meseca, a nakon toga i na druge planete. Usput se može kupiti novac i dodatno gorivo.

#### Kakvo je bilo samo takmičenje? Da li je bilo stresno ili naporno?

**Aleksandar:** O, da... Bilo je stresno. (Smeh) Trebalo je da imamo četiri člana tima...

**Igor:** ... ali to se vrlo brzo pokazalo kao opšti haos. Prijavili smo se samo nas dvojica, ali smo kasnije imali opciju da prihvativmo dvoje učesnika, koji nisu imali svoj tim. Nismo imali ništa protiv – ipak su nam falila dva člana. U tim smo dobili Tomu i Nataliju: Natalija je ubrzo odustala od takmičenja, dok je Toma ostao sa nama do kraja. Bio je tu, pomagao je oko morala i pomogao da nas održi budnim do tri, četiri ujutru dok smo radili igricu.

**Aleksandar:** Većinu projekta smo ipak radili Igor i ja. Ja sam radio dizajn, a Igor kod, dok smo audio smo nalazili na internetu.

## **Od kada vas interesuju igrice, odnosno – pravljenje igrice?**

**Igor:** Što se mene tiče, igrice me interesuju od treće godine, kada sam dobio prvu igricu od mog tate. Kupili su mi Nintendo konzolu, tako da mi je ta kompanija i dan-danas jedna od omiljenih. I danas me interesuju igrice, značajan su deo mog života i brojne sate ulažem u njih.

**Aleksandar:** Ja sam počeo da igram igrice sa pet godina. Dobio sam od roditelja Nintendo DSi. Imao je dva ekrana i gomilu igara za 3+, što se mojim roditeljima svidelo. Čak i tada me je fascinirala činjenica da je to (igrice) neko napravio. To nije samo neka mašina – to je neko osmislio, nacrtao, kreirao. Od tada želim da se bavim pravljenjem igara. Svideo mi se jako Nintendo. Postojale su i druge dobre konzole – poput Xbox-a, Playstation-a... ali, Nintendo je pravio nešto drugačije. Zbog njih želim da ostanem u gejming industriji.

## **Da li privatno igrate igrice i inače, da li imate neki hobi?**

Aleksandar: Apsolutno da, čak igramo i zajedno! Igramo Valorant, APEX, Minecraft... (Igor drži server). Moj hobi je, takođe, i crtanje.

Igor: Ja svaki dan pronalazim novi hobi. Oprobao sam se u mnogim stvarima, ali hobiji koji su se zadržali su svakako programiranje i pravljenje dronova.

## **U kojoj gejming kompaniji biste radili, ukoliko bi vam se ukazala prilika?**

**Igor:** Što se mene tiče, ja imam dva favorita: Digital Extremes ili Nintendo. Favoriti su mi jer rade nekako drugačije, imaju specifičan princip rada. **Aleksandar:** Takođe, Nintendo! Imaju samo loš online (multiplayer), ali sve ostalo mi se dopada. Njihove igre su neverovatne! Imaju neverovatno dobar tim programera, sjajni su pisci. Sastavili su talentovani tim ljudi koji radi na projektu do koga im je zaista stalo. Igrice im možda imaju visoku cenu, ali Breath of the Wild iz 2017. je jedna od najboljih igara svih vremena, jer su zaista uložili vreme i trud u nju – sviđa mi se Nintendo!

## **Kakvi su vam planovi za budućnost? Da li ćete ostati u polju igrice ili ćete se baviti nečim drugim?**

**Igor:** To je veoma zanimljivo pitanje. Shvatam da neću moći na samom početku da ostanem u polju igrice, jer se ono konstantno menja i teško je zaposliti se u nekoj od tih kompanija. Ako bih se odlučio da napravim svoju kompaniju – to bi bio veoma težak put, bez garanta da bih uspeo. Naravno, ambicija mi je da završim u jednoj takvoj kompaniji, ali ću za početak verovatno samo biti u generalnom polju programiranja.

**Aleksandar:** Ja ću ostati, definitivno. To mi je san od malena. Ne interesuje me kako – ne mora to biti baš programiranje, mogu da crtam, a mogu i da komponujem (završio sam muzičku školu). Samo želim da ostanem u gejming industriji.

**Imate li neki savet za naše mlađe učenike koji imaju interesovanje ka pravljenju igara ili ka učešću na takmičenju “Met gejm hakaton”?**

**Aleksandar:** Definitivno da. Pripremite se! Ukoliko ćete ići na gejming hakaton, pripremite se makar nedelju dana unapred. Sastavite tim i imajte neki plan šta ćete raditi. Temu ćete, naravno, dobiti tamo (barem u slučaju takmičenja u pravljenju igrice). Nemojte doći potpuno nespremni, jer u većini slučajeva timovi su unapred sastavljeni i bili su spremni da odmah krenu sa pravljenjem igrice. Mi nismo, ali smo uspeli jer smo zaista dali sve od sebe. Trud je takođe bitan!

**Igor:** Po mom mišljenju, nije toliko teško kao što je Aleksandar rekao, ali biće vam svakako teško bez ikakve pripreme. Moj savet je da se oprobate u bilo kom programu za pravljenje igrica, bio to GameMaker ili Unity, bilo šta... Samo da znate sa čim radite i da dobijete bilo kakvo iskustvo. Ne morate znati baš sve – i mi smo učili usput, ali međusobni odnosi su nam bili odlični, te smo vrlo brzo krenuli sa radom!





## PROZOR U SVET: SEKCIJA ZA ONLAJN VRŠNJAČKU MEĐUNARODNU KULTUROLOŠKU RAZMENU

Kultura jednog naroda je jasno definisana njihovim običajima, načinom življenja folklorom, verom, principima, ... . Samim tim postoji i ta kulturološka razlika i ona kao takva čini nas onima što jesmo. Ove godine smo potvrdili nešto što smo već odavno znali, a to je da granice među ljudima ne postoje i ne sme ih biti. I ma koliko nam se činilo nedostižno, u ovo vreme korone, upoznati nove ljudе i njihove tradicije, pokazalo se da je tehnika i sada dokazala svoje dobre strane i povezala nas. Naime, u drugom kvartalu ove školske godine stupili smo u kontakt sa profesorima i đacima iz drugih država i iza sebe ostavili jedno novo iskustvo. Svaki taj narod, a reći ću vam sa kim smo sve kontaktirali: Maroko, Meksiko, Gruzija, Brazil, Tunis, Nigerija, Portugal i Filipini, svi oni imaju nešto svojstveno sebi. Svaka ima nešto o sebi da ponudi baš iz razloga što se svaka od njih nalazi na različitim kontinentima. Svi zajedno smo uživali u ovim časovima, a pitali smo učenicu II2 Minu Migić da podeli sa nama svoje utiske.

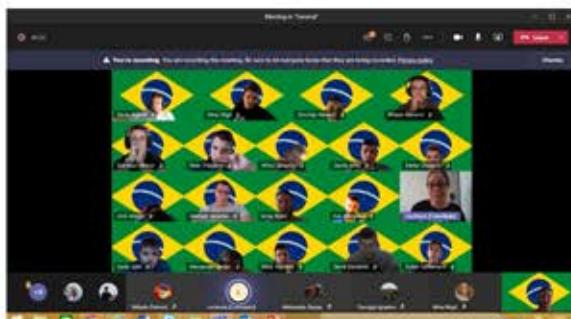
– Prva pomisao na časove sa strancima mi je bila jako zanimljiva. Htela sam da saznam što više o drugim zemljama. Mogućnost da to svi zajedno saznamo nam je omogućila profesorka Sanja Đukić, ona je dolazila u kontakt sa zemljama koje smo mi hteli i tako smo pričali sa strancima. Imali smo mogućnost da vidimo kako izgledaju njihovi kabineti, kultura, odela, hrana, njihov način školovanja, njihove najpoznatije ličnosti, da čujemo njihovu muziku i jezik. Ovo je bilo jedno jako lepo iskustvo, i ostvarenje kontakta sa decom koja žive u tim državama. Takođe smo imali priliku da predstavimo našu zemlju Srbiju i pokažemo im lepotu naše zemlje. Svi koji smo učestvovali smo poboljšali naš engleski jezik i postali bolji govornici. Jedva čekam sledeće aktivnosti – kaže Mina.

U samom obraćanju promovisali smo svaki put i našu zemlju, naše običaje, folklor i veru. Skoro svim našim gostima iz inostranstva je to bio prvi put da se susreću sa Srbijom i njenim stanovnicima, ali sudeći po reakcijama, uspešno smo predstavili sve lepote i specifičnosti naše domovine. Barijere nisu postojale zbog dobrog poznavanja engleskog jezika sa naše i njihove strane. Pričali smo i o današnjoj situaciji i kako prate nastavu, kako provode slobodno vreme i na kraju došli do zaključka, kako smo u stvari svi mi isti samo su u pitanju nijanse. Sličnog je mišljenja i učenica I2 Marija Ognjanović, koja je takođe aktivno učestvovala u radu ove sekcije.

– Jedna od najlepših stvari u Računarskoj gimnaziji „Smart“ za mene je sekција za međunarodnu saradnju. Svakog utorka popodne uživala sam upoznajući srednjoškolce iz raznih država. Imala sam osećaj da putujem do Alžira, Meksika, Nigerije i Gruzije. Naučila sam mnogo o kulturama različitih naroda i njihovim običajima. Moja mama kaže da svaki put sa tog časa izađem ozarena i nasmejana – ispričala nam je Marija.

Zahvalan sam školi i svom razrednom starešini što su nam omogućili ovakav vid kontakta, jer je ovo bio još jedan od mnogih prozora u svet, koji ćemo, nadam se, znati vrednovati.

piše: Vanja Ajdić, II2



# Moderna tehnologija kao primarni izvor komunikacije

Ujutru ustajem sav nikakav i jedva uspevam da otvorim oči od krmelja. Silazim u kuhinju, spremam doručak. Napolju, već odavno, vreće mesa i krvi neprekidno rade na skelama, gradilištima i muče se za bedan dohodak koji dobijaju, eto samo toliko da prežive. Doručkujem, pakujem se za školu i polako krećem na svoj put do škole. Šetam lagano ulicom i pogledom pratim situaciju oko mene. Sa jedne strane ulice neka bića sede na praznim gajbama Jelena i polako, čak i bolje od mađioničara, uspevaju da urade trik "nestanak jetre". Takva bića nekada zvana ljudi koji bejahu ispunjeni životom i radostima belosvetskim, sada samo mogu biti nazvana ljuštare, iznutra obložene alkoholom. Idem malo dalje niz ulicu i primećujem neku grupu ljudi na autobuskoj stanici sa koje polazim do škole. Svako ima svoju elektronsku spravu i izbegava direktni pogled očima. Baterija na mom telefonu je tada bila skoro prazna, pa sam htio svaki atom u njoj što više da sačuvam, kako bi mi kasnije poslužila za komunikaciju sa roditeljima. Pitao sam devojku sa stavom "najbolja na svetu", da li zna koliko ima sati. Samo me pogledala, namrštila se i okrenula glavu na drugu stranu. Zbunjen, odmakao sam se od nje i sačekao autobus. Ulazim u autobus, plaćam kartu i idem do zadnjih vrata. Gledam ljudе u autobusu i posebno analiziram svakog, pokušavajući da zamislim kakvi bi oni to mogli biti ljudi na osnovu stila oblačenja, pokreta i slično, osluškujući zvuk već starog, oronulog motora i lupanje amortizera preko novosadskih rupa.

To lupanje se prekida na jednoj stanici gde ulazi stariji čovek, koji započinje priču sa vozačem.

Samo se njih dvojica čuju.

Autobus u jednom trenutku počinje da bude toliko krcat ljudima da nam vrata zatvaraju kape, šalove, kapute...

Niko ni reč da kaže.

Ljudi se sve više otuđuju jedni od drugih. Moderna tehnologija polako postaje primarni izvor komunikacije. Polovina autobrašta, sa slušalicama u ušima, gleda u svoj mobilni, dok ova druga, sačinjena od starijih ljudi, gleda na ulicu i pita se: "Kuda je ovaj svet otišao?".

Ne krivim ih. Ni jedne, ni druge.

Žao mi je što su se ljudi toliko distancirali međusobno. Po pričama mog oca o Jugoslaviji, uvideo sam da su tada ljudi bili bolji jedni prema drugima. Pomagali su i nepoznatima u nevolji. Postojalo je neko poštovanje starijih, viših po činu... Danas se sve obrnulo. Nema više priyatnih razgovora među ljudskim jedinkama, niti nekog poštovanja. Ostaje nam nada, da će se u budućnosti izrođiti neke nove vrednosti, slične onim dobrim starim!

# 6 saveta šta raditi u slobodno vreme!

piše: Alisa Opački, I-2

Došlo je vreme kada moramo da provodimo puno vremena kod kuće zbog naše bezbednosti. Puno tinejdžera bude ceo dan kod kuće ne radeći ništa. Zato sam odlučila da vam dam 6 saveta šta raditi kod kuće u slobodno vreme.

## 1. IGRANJE DRUŠTVENIH IGARA

Društvene igre su jako dobre za zabavu pogotovo kada igra veći broj ljudi.



## 2. GLEDANJE FILMOVA ILI SERIJA

Film ili seriju možete gledati zajedno sa Vašim ukućanima ili sa prijateljima. Zanimljivo je pratiti isti sadržaj sa više ljudi i tako debatovati o tome.



## 3. POMAGANJE RODITELJIMA U KUĆNIM POSLOVIMA

Kada pomažete vašim roditeljima, možete da pustite muziku i da spremanje kuće ili slično pretvorite u zabavu.



## 4. VEŽBANJE KOD KUĆE

Ako gledate puno filmova ili serija odjednom, a pritom ne radite ništa drugo, savetujem vam da malo provežbate kod kuće. Ne morate previše da se umarate, ali malo razgibavanja nije na odmet. Pritom je i zdravo.



## 5. KUVANJE

Ako ne volite da gledate filove i serije ili da vežbate, savetujem vam da se oprobate u kuvanju. Interesantno je kada pokušavate da napravite neko drugačije jelo koje niste nikad ranije probali. Takođe, i ova, kao i svaka druga aktivnost je zabavnija kada vas je što više na okupu.



## 6. SPAVANJE

Ako vam se ne sviđa nijedan od ovih saveta, savetujem vam da idete malo da odspavate i kada se probudite, imaćete više energije za sve ove aktivnosti



piše: Alisa Opavski, I-2

# Top 5 filozofskih knjiga

piše: Ognjen Maksimović, III-3

Danas filozofiju ljudi čitaju sve ređe i ređe, prvenstveno zbog težine nekih knjiga i ideja koje su jako teške da se shvate ili sagledaju. Uprkos tome, mi mislimo da bi svako trebalo da zađe u ovu veoma staru nauku ljubitelja mudrosti. Odlučili smo da vam predložimo 5 knjiga koje biste mogli da pročitate, ako vas ova tema interesuje:

## 1. "Tako je govorio Zaratustra" - Fridrih Niče

Ovo najznačajnije delo velikog filozofa Fridriha Ničea je savršen uvod u njegove misli i ideje koje su oduvek bile kontroverzne, ali su takođe imale i veliki uticaj na mnoge značajne ljude poput Karla Junga, Alberta Kamusa, Hermana Hesea i mnoge druge. Ovo delo, u biblijskom stilu, prati drevnog persijskog proroka Zaratustru koji odlazi da da ljudima svoju mudrost. Javlja svetu da je Bog umro i kako da prevaziđemo rupu koju nam to stvara.

## 2. "Država" - Platon

Svi su čuli za slavnog, antičkog filozofa Platona koji je imao jedan od najvećih uticaja na filozofiju, pored Sokrata i Aristotela. Njegov sistem je odredio ceo pravac ove nauke. U ovom delu Sokrat raspravlja sa svojim priateljima šta je to pravedno, koja je uloga umetnosti i kako bi izgledala savršena ideja države na koju bi svi trebalo da se ugledaju, kao i šta to znači biti filozof (čuvena priča o pećini).

## 3. "Odbрана Sokratova" - Platon

Još jedno Platonovo delo na ovoj listi koje vas neće ostaviti ravnodušnim. Veliki filozof Sokrat je na sudu zbog, može se reći, lažnih optužbi da ne veruje u bogove i da kvari mlado stanovništvo ispitujući ljude da li su oni zaista mudri ili se samo prave da jesu. Ova priča, iako verovatno pristrasna, ipak igra veliku ulogu u antičkoj filozofiji i pokazuje neustrašivost Sokrata kog je Apolonovo proročište proglašilo za najmudrijeg čoveka jer on zna da ne zna ništa.



#### 4. "O kratkoći života i providenju" - Seneka

Rimski filozof Seneka, učitelj cara Nerona, je u svoja dva pisma predstavio osnove stoicizma koji mogu imati ogroman uticaj na vas. U prvom pismu, on raspravlja o tome da li je naš život kratak, ili se mi samo sa njime razmećemo. Ispituje na koji način ga traćimo i šta to znači zaista živeti. O providenju je drugo pismo u kom se on bavi pitanjem patnje i nepravde. Da li dobrog čoveka može išta loše da zadesi ili je to samo izazov sudsbine da bi se proverila njegova čestitost je jedno od glavnih pitanja ovog dela. Nije važno šta trpimo, nego kako to činimo.



#### 5. "Fragmenti" - Heraklit

U ovom delu se susrećemo sa mističnim i antičkim filozofom Heraklitom. Ovo delo, od svega 7 strana, imalo je ogroman uticaj na celu filozofiju i inspirisao je sve od antičkih filozofa, pa do modernih poput Fridriha Ničea čiji glavni lik knjige, Zaratustra, jeste zapravo napisan po ovom čoveku. Naravno, njegov spis je bio duži, ali oko 7 strana nam je samo sačuvano. On ovde raspravlja o životu i politici. Započinje dijalektički način pogleda na svet sa svojom tvrdnjom da je sve borba i da je sve vatra koja dogoreva, iz koje se rađa nešto novo.

Nadamo se da će neka od ovih knjiga zaokupiti vašu pažnju i navesti vas na razmišljanje. Slobodno nam javite koja vam se najviše dopala!

piše: Ognjen Maksimović, III-3



Oh, dajte meni još samo šaku zraka

i malo bele, jutarnje rose...

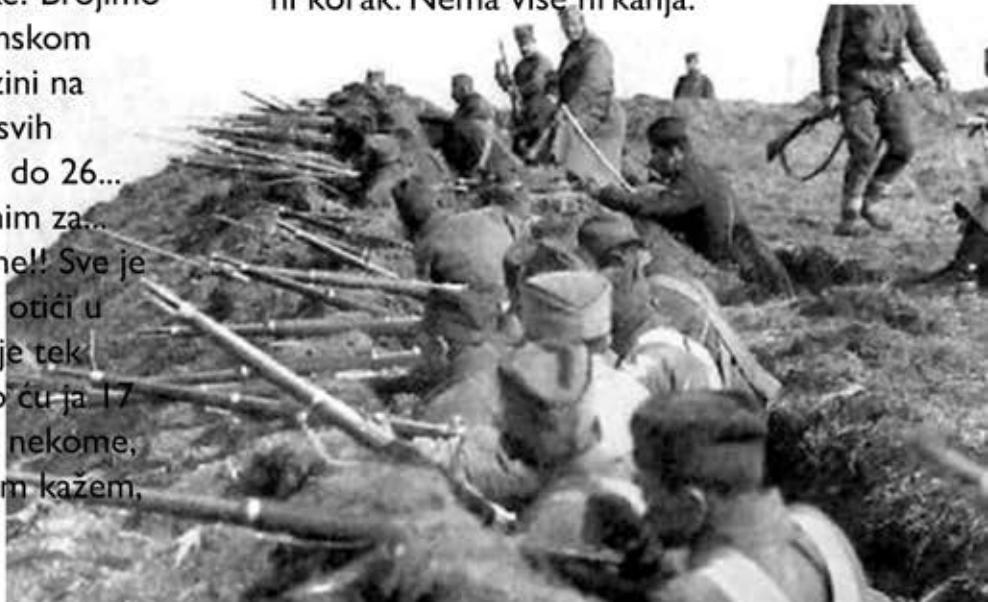
Ostalo vam na čast!

piše: Aleksandar Todorovskov, III-I

**G**ubi se polako, njegovo lice. Dao sam sve od sebe da zapamtim, ni slika mi nije ostala. Svaku drugu noć zabijem lice u jastuk, ali nema vajde.. Ne sećam se, imao je nos i dva oka, usta... I šta sad? Kakvog su oblika bile, kakav mu je glas bio?

Ježim se i dalje. Ne prepoznaju me roditelji, da nisam u pogrešnu kuću ušao? Nisam bio spreman, ma kako bi bio – niko nije. Krepelj u nozi, komarci svuda. I toplo je bilo, znojim se, mada uniforma mora da ostane. Gde baš te noći... Stresno je to, a bilo je piva. Zna se već za šta je pivo. Straža sam, pa moram ostati trezan. Oni nek se opijaju koliko hoće. U šatoru su mumlali tekst neke pesme, polu budni. "Blago njima, u potkošulji", sve se mislim. Milan nije baš ni htio u ovo da se upliče, ne interesuje ga rat. Ima nekih koje i interesuje vojska, Milan i ja nismo jedni od njih. Čak u osnovnoj školi smo pričali, sa svim ovim besom iz prvog svetskog rata. Udri i drugi, šta ćeš nema izbora. Joj Milane, trebao sam se i ja napiti. Odzvanja mi sve... Radio je zaškripeo. Nije bilo najavljenog, samo niotkuda... "Sve jedinice u blizini, Nemci preko reke! Ponavljam, Nemci preko reke! Brojimo oko stotinu, kreću se ka šumskom kampu 14, sve jedinice u blizini na šumski kamp 14! Kraj." Od svih kampova na ivici šume, od 1 do 26... Ne. Morao sam da se spremim za... nemoj mi reći... ne, ne, ne... ne!! Sve je moja krivica, trebao sam i ja otići u pakao.. Oni su zaspali. Reka je tek nekih 5 minuta odavde, kako će ja 17 pijandura dići... moram javiti nekome, gde mi je radio.. Joj i šta da im kazem, "moji su svi pijani i zaspali"?

"Milane, Milane budi se budalo. Milane dolaze preko reke.", dok sam mu davao šamar, rekoh ja. Milan se budio nije. Mrkla tišina. Banda hrče, i to je to. Čuju se zrikavci.. a onda.. "trup, trup, trup, trup, trup" ... tamo negde, duboko u šumi.. marš nemačke bande.. Da li je ovo kraj? Da li stvarno nemam kuda posle ovoga? Sve to ni za šta, i zbog čega? Piva, i puke sreće. To je to. Gotov sam. Nema mi nigde. Umirem ovde. Nataliju nikad više videti neću. Mamu i tatu isto, bog im blagoslovio duše... Nemam ni kuda da bežim, na drugu stranu je provalija. Drugi kampovi dolaze ovamo, ali neće stići. Jel voda misli da nama nema spasa? Jel nas je stvarno ostavio da umremo u njihovim rukama? Jel je naša krv stvarno toliko jeftina? Blizu su... Oruk! I sa Milanom na ramenu idem dublje u šumu, pa šta mi bog da. Trčim punom brzinom, trčao brže ranije nisam. Tek, nešto ne čujem više marš.. Neki daleki glas..? Osvrnem se samo na sekund, ne vidim više kamp. Zrikavci, daleko hrkanje i lišće oko mojih nogu. A onda... eksplozija. Vrisak vojnika, praćen pucnjavom.. Zrikavci... Zrikavci... Zrikavci. Ne smem napraviti ni korak. Nema više hrkanja.



**M**etak, jedan jedini, prođe pored moje glave. Tek jedva pored mog levog uveta. Nema više čekanja. Šprint. Ne osvrći se nazad. Cela ona banda više nije sa nama. Ne znam kuda idem, ne znam da li je važno. Prvi metak prate drugi i treći. Udarajući o stabla oko mene, kiša metaka prati moje korake. Milan je težak, ali to je sada moja krivica. Jedan koren, zapela pertla. Pao sam koliko sam dugačak, a Milan je zveknuo kolenom o stablo. Izvrnuo sam stopalo, ali moram nastaviti. "trup, trup, trup, trup", nema šanse. Nek su me i upucali. Ležim, pravim se mrtav. Oči zatvorene, dišem veoma, veoma polako. Koraci su tek na desetinak metara od mene. Ima ih malo, možda nekih 7-8. Prilaze mom telu... i... odlaze? Prošli su me, nisu me ni takli. Otvorio sam jedan kapak, tek da vidim horora. Prilaze polako Milanu na zemlji, koji je baš tad odlučio da se budi. Okupiše se oko njegao kao kučići. Tek Milan počinje da shvata šta se dešava. Razrogači oči, poče da se kupi u beg. Puste ga još Nemci, puste ga da odbeži par metara. Jedan diže pušku...

Ostali kampovi su već prilazili, ali nije mi bilo bitno. Milana... više nije bilo. Jedini koji je ostao iz kampa 14 sam ja. Kukavica, koja je pustila ostatak kampa da se napije, i nije jednu jedinu dušu sačuvao. Prebačen sam u kamp 6 i proveo još par nedelja tamo. Nismo imali napada više, ali taj jedan je bio dovoljan za mene. Nema više poente. Moj kamp... Ljudi sa kojima sam proveo koliko već nedelja. Nestali za manje od pola sata. Sve ovo se odvilo u samo 10-15 minuta, koliko je trebalo ostatku srpske vojske da se pojavi. Šta ja sad uopšte da mislim? Nema veze što su Nemci, i oni su imali porodice. I oni su imali prijatelje, možda čak i u napadu te noći. Jel njihova krv isto nije vredela ništa onda? Milanovi roditelji su plakali tako dugo.. A ja..

Počinjem da zaboravljam njegovo lice. Počinjem da zaboravljam njegove osobine i karakteristike. Nikada ovo neću sebi oprostiti. Nekima je još i gore bilo, ne želim ni da zamišljam. Kakva ljudska glupost...

piše: Aleksandar Todorovskov, III-I



# Rat je ništa drugo nego krvavi alat politike

Rat i mir, mir i rat, granica između dva je vrlo tanka i teško odrediva. Može biti globalno lokalni, lokalno globalni, privatan ili javan...

Rata je bilo otkad i sveta, i uvek će ga i biti. Ne uvek u formi u kojoj je danas viđen, ali opet postojan. Pogotovo kod nas! Ako ne ratujemo sa neprijateljem/okupatorom, onda ratujemo sa komisijom ili pak nekim levim kerom. Za rat nije potrebno imati sposobnost za kompleksnom misli, za primer uzmite mrave: Maltene je svakodnevna da negde zarate dve kolonije, isto je i sa ljudima, samo na drugačijem nivou. Sa druge strane, mir - mir je više kao misaona imenica ili naziv za stanje kada se pravi i sakuplja oružje. Od toga, čak i onda ratuju ko šta može, a ko šta ne može, na nivou svetskom, državnom i individualnom.

Banalni primer: Pera, Mića i Đoka se takmiče ko će da kupi više sladoleda, od toga Pera i Mića kupuju sav sladoled, a Đoku počnu da tuku ukoliko pokuša da kupi makar jedan. To je stanje mira, može da se proširi i na niži (državni) nivo, gde i Pera i Mića i Đoka imaju po tri mljađe sestre, do kojih Pera i Mića svojima otimaju sladoled, a daju bombone, a Đoki su rekli da će ga tući ako svojim sestrama ne oduzme njihove bombone i ne da ih njima. Na još nižem (individualnom) nivou je kada se dve sestre posvađaju oko bombona. A rat, rat je kada se svi počnu gađati sladoledima i bombonama, od kojih ponajviše gađaju Đoku i njegove sestre. I tako sve dok im ne nestane sladoleda i bombona, onda opet idu u radnju po još (opet sledi mir). Što je najgore je da i Pera i Mića pričaju o ljudskim pravima i jednakosti.

-Ovaj primer piše Đoka.

Dok je živih bića koja žive u grupama bilo da su mravi, kerovi, vukovi, guske ili u našem slučaju - ljudi, rata će uvek biti, psihički pritištanog, potisnutog, ali na bioliškom nivou, će uvek biti prisutan. Sad već ko je darvinista može da kaže da rat, isto kao i živi organizam, se adaptira na uslove i okolinu (evoluira), isto i uporedo sa čovekom i vremenom. A sa druge strane oni koji veruju u Boga i vrište sa vrha pluća da je čovek nastao od Boga, slobodni ste da ubijate nevernike i čistite ljudsku rasu, samo će te za posledice morati da konsultujete moderno društvo.

-Ovaj pasus piše posmatrač bez nacionalnosti i ideologije.

/// Terminologije radi komentar – svemir je uređeni deo univerzuma u kome je moguć život, dok je

/// univerzum širi (veći) i više haotičan.      -> Po starogrčkim filozofima.

Bez obzira na udaljenost, makar bili i na dva suprotna kraja univerzuma, dva čoveka/naroda će se eventualno naći i bez ikakvog razloga zaratiti, ako ništa drugo, onda samo radi postojanja, pošto, rat nije ništa drugo nego krvavi alat politike.

# Čemu nas uči književnost apsurda?

piše: Svetozar Marčeta  
nastavnik srpskog jezik i književnosti

Čovek život sastoji se iz hronološkog niza različitih čekanja. Čekamo da se rodimo, da progovorimo, da odrastemo, da zasnujemo porodicu. Čekamo da nam se rodi dete, da ono poraste, da nam se izrode unuci... Čekamo da završimo školu, da naučimo zanat, da se zaposlimo. Čekamo sat za dvadeset godina radnog staža, čekamo penziju... Čekamo bolje sutra i novo jutro, koje, čini se, nikako da svane, a kada napokon svane ostaje izgubljeno u moru jutara koja su uzalud prošla bez svanača ili bez jasno osvetljenog puta. Sedmo na proplanku, kažemo da idemo, ali stojimo u mestu. Čekamo Godoa, ili ipak on čeka nas. Čekamo da se okonča proces Jozefa K., da Gregor Samsa, pretvoren u bubu, ugine, da Handke ispsiće publiku, te da pogube Mersoa. Čekamo trenutak da shvatimo da je sve besmisleno i apsurdno, jer ćemo život provesti u čekanju, ne dočekavši ništa? Da li nas zaista ovome uči književnost apsurda?

U svakoj relevantnoj interpretaciji dela pronašli biste ovako nešto: „Stranac“ Alberta Kamija je bezosećajan, gord i hladan čovek, čiji se neinspiritavini život tragično okončava nizom apsurdnih poteza koje povlači i koje ga, na kraju, odvode u smrt. Merso na slobodi ne pronalazi smisao života i čvrsto veruje da se njegov život ne može promeniti, odnosno – da njegov život ne može da iskoči iz šina jednoličnosti i dosade. Ne pronalazi razlog za svoje postojanje, ne plaši se smrti i prihvata je kao izlaz iz besmisla koje ga okružuje. Ubija Arapina i sa zadovoljstvom prihvata smrtnu kaznu.

Iako je ovo sve tačno, Kamijev „Stranac“ ipak zasluguje jednu šиру sliku!



Za Mersoa, svaki čovek je samo zrno peska u beskonačnoj pustinji i njegovo postojanje ne menja ništa, niti doprinosi bilo čemu. Iako je to, sa naučne strane, možda i tačno – hedonisti i optimisti bi stvari posmatrali sasvim drugačije. Oni prave jasnu razliku između mikro i makro kosmosa:

Makro kosmos je svet koji se odvija izvan nas – koji je ogroman čak i za granice našeg shvatanja i na koji zaista ne možemo da utičemo.

Mikro kosmos je onaj svet koji se odvija oko nas i unutar nas: ljubav, obrazovanje, karijera, porodica, životna dostignuća i sve ostale „sitnice“ koje čine život lepim ili ružnim, dakle – put koji sami popločavamo.

U nauci postoji termin pod nazivom „efekat leptira“. Ovaj termin prvi put je upotrebljen od strane britanskog naučnika Edvarda Lorensa za naziv jedne specifične pojave u meteorologiji, a to je da sitne stvari, do tada potpuno nevažne, mogu drastično uticati na promenu vremena.

Konkretno – jedan zamah leptirovih krila u Brazilu može prouzrokovati uragan u Indiji.

Ovaj fenomen odrazio se i na druge discipline, pa tako se u matematici, fizici i filozofiji ovakav pojam može pronaći pod teorijom haosa – male promene, sitnim, ali konstantnim uzročno-posledičnim vezama menjaju čitav matematički sistem, hemijske reakcije, Sunčev sistem ili praktično ceo svet. Ako leptir odluči da danas ne leti na sever, već na jug – i time izazove kišu koja se čekala godinama u srednjoj Africi, možemo li zaista reći da je postojanje bilo kog čoveka ili bića na Zemlji nebitno?

Ne – Albert Kami nije verovao da je ljudski život besmislen. Da jeste, nikada ne bi napisao delo koje ga je učinilo besmrtnim i koje mu nedozvoljava da nestane. Samim tim, verujem da mu nije bila namera da predstavi absurd života, već absurd neshvatanja pravih životnih vrednosti. Mersou je svet bio stran, na kom se on kao stranac nije mogao snaći, ali je to ipak bio svet za kojim je duboko žalio u svojim poslednjim trenucima. Svet u kome je imao ljubav, prijatelje i sreću. Svet u kome je mogao postati bilo šta, ali je to, nažalost, kasno shvatio. Život Mersoa je besmislen, ali samo zato što je on sam tako odlučio.

piše: Svetozar Marčeta  
nastavnik srpskog jezik i književnosti



# 3igrane serije koje morate pogledati!

piše: Aleksandar Jovičić, I-2

U tinejdžerskom dobu skoro najveći deo slobodnog vremena proveđe se na gledanje serija. Ukoliko niste toliko zainteresovani za gledanje serija, nikad ne škodi da pokušate sa bar jednom od ovih koje smo mi izdvojili za vas, sigurni smo da ćete se iznenaditi koliko su zanimljive!

## 1. "Čudnije stvari" ("Stranger Things")

Ova serija je drugi naziv za zavisnost, jer jednom kad krenete da je gledate nećete moći da stanete dok ne odgledate sve! Radi se o grupi prijatelja koji se bore protiv slučajno dovedenih čudovišta iz drugog sveta. Ova serija je komedija, romantika i triler u isto vreme, sve preporuke!

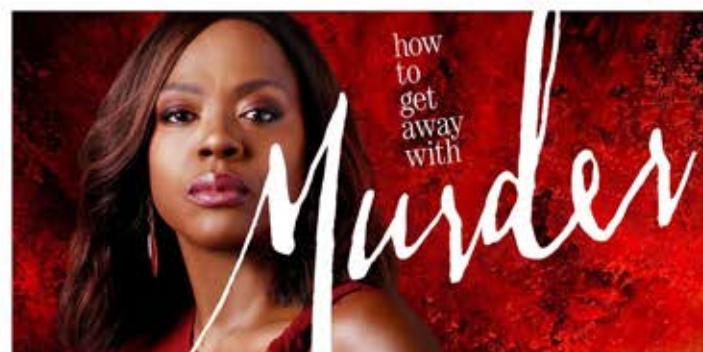


## 3. "Kako se izvući iz ubistva" ("How to get away with murder")

Poslednja na listi, ali ne i najmanje zanimljiva, je "How to get away with murder," odnosno "Kako se izvući sa ubistvom", u kojoj se radi o advokatskom fakultetu na kojem je jedna od glavnih tema kako da odbrane klijenta od bilo koje optuzbe pa čak i od optužbe za ubistvo. Grupa ljudi je izabrana da lično ide i pomaže, i iako su samo na prvoj godini studija, snalaze se na svaki mogući način i skoro uvek uspevaju da odbrane klijenta. Serija je takođe neverovatno zarazna i kad jednom krenete da je gledate, biće vam žao da je završite jer znate da negde mora doći kraj.

## 2. "Ti" ("You")

Na drugom mestu imamo isto toliko dobру romantičnu seriju i, kako samo ime kaže, radi se o čoveku koji je opsednut devojkom i ceo njegov svet se vrti oko nje. Od samog jutra pa do kasno u noć on će pokušavati da nađe način da ga ona zavoli, pri čemu će se truditi da ukloni svaku pretnju koja mu se nađe na putu.





# Zdrava ishrana

Piše: Marija Ognjanović I-2

**L**judi najčešće o ovoj temi razmišljaju tek kada imaju problem. Tromost, odsustvo volje, umor od ranog jutra koji prekidamo šoljicom kafe su znaci da je vreme da počnete da se bavite svojim zdravljem i zdravom ishranom.

Šta znači hrani se zdravo? Pre svega treba znati da je svaki organizam različit i da zahteva različit odnos hranljivih materija. Navešću osnovna pravila zdrave ishrane koja treba da poštujete. Jedite umerene količine hrane, ne prejedajte se, ne jedite brzo i halapljivo i dok jedete razmišljajte samo o hrani koju jedete. Uvek jedite za stolom i to raznovrsnu hranu. Imajte pet obroka. Nemojte grickati između glavnih obroka i pijte dosta vode. Nemojte mešati namirnice različitog sastava. Izbegavajte previše začinjenu hranu.

Sve ovo će imati pravi efekat ako ste fizički aktivni, u skladu sa vašim mogućnostima.

Sada ćemo se baviti samom hranom.

Šta je piramida ishrane? Piramida ishrane podrazumeva vizuelnu sliku koliko koje vrste namirnica treba da bude prisutno u dnevnom unosu hrane. Osnovu piramide čine žitarice, testenine, peciva, potom povrće i voće, u sredini su proteini – meso, riba, jaja i mlečni proizvodi, a najmanje treba da ima ulja, masti i slatkiša.

Hranu treba što manje termički obrađivati. Važna je napomena da ne treba kombinovati ugljene hidrate i proteine, niti ugljene hidrate sa kiselim voćem i povrćem.

Sve ove preporuke je lako napisati, a koliko je lako držati se ovih pravila?

Treba se odreći mesa i krompira, pite sa višnjama i omleta sa slaninom, jer to je upravo ono na čega smo navikli i u čemu uživamo.

„Sve je u glavi“ – kaže naš narod. Treba čvrsto rešiti, izboriti se sa samim sobom i postaviti prioritete. Jedna od pomoćnih alatki može biti „Super kalorija“ – aplikacija za „smart“ telefon koja izračunava broj unetih kalorija. Kad se odlučite da krenete, budite uporni. Srećno!

# Crkvena zvona

Ovo je kradeno, Bog će mi prostiti,  
Osuditi, pljuvati, psovati, hipokriti!  
Šta god bude - biće, neću se ja kriti,  
Pijani, naždrani, gladni i ostali siti,  
Svega,  
Da, treba nam još, treba nam svega,  
Kaljajmo molitve i zovimo Njega,  
Nek' prosti, pošto svi smo balega  
I malo nam, jedimo, hranimo ega  
Svoja  
Ispod mišica, kostiju, jeftinog loja,  
Potomci „preživelih“ Velikog boja,  
Istog porekla, istog smo kroja,  
Izdajničkog, kukavnog kvarnoga soja  
Nebeskog porekla,  
Al' svaka je naša reka krvava tekla,  
Naša nas uvek najslađe sekla,  
Neki smo možda svetog porekla,  
Živimo kako je Knjiga nam rekla  
Badava,  
Kada pokulja krv, crvena lava,  
I tužno porumene nebesa plava,  
Tada jeftina biće svačija glava,  
To braćo, to nam je nagrada prava  
Zaslužena!

*autor: Miloš Radulović  
nastavnik fizike,  
filozof i pesnik*

